

BBN-004-017204

Seat No. _____

M. Ed. (Sem. II) (CBCS) Examination

July - 2021

CC - 8 : Philosophical Perspectives of Education

Faculty Code : 004

Subject Code : 017204

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- 1 નીચે આપેલ 10 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 05 પ્રશ્નોના ઉત્તર ટૂંકમાં આપો. 10
- 1 પરમાત્મા શબ્દની વ્યુત્પત્તિ અને અર્થ જણાવો.
 - 2 આદર્શવાદની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - 3 ઉપનિષદનો કેન્દ્રિય વિચાર રજૂ કરો.
 - 4 શ્રી અરવિંદે જણાવેલ કોઈ એક શિક્ષણ પદ્ધતિ જણાવો.
 - 5 ભારતીય અખંડમંડલાકાર વિકાસનો અર્થ આપો.
 - 6 વાસ્તવવાદ મુજબ શિક્ષણના હેતુઓની યાદી તૈયાર કરો.
 - 7 નિસર્ગવાદના મતે શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - 8 જૈન દર્શનનો કેન્દ્રિય વિચાર જણાવો.
 - 9 શ્રી અરવિંદના મતે શિક્ષણની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.
 - 10 એકાત્મ તત્વના શૈક્ષણિક ફલિતાર્થો જણાવો.
- 2 નીચે આપેલ 08 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 04 પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. 20
- 1 ટૂંકનોંધ લખો : કર્મનો સિદ્ધાન્ત
 - 2 પ્રકૃતિવાદે આપેલ શિક્ષણના હેતુઓ અને શિક્ષણની પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.
 - 3 ઉપનિષદના સંદર્ભમાં શિક્ષણ વિષયક માન્યતા અને શિક્ષકને ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો.
 - 4 શ્રી અરવિંદે આપેલ શિક્ષણના હેતુ અને મૂલ્ય શિક્ષણની ચર્ચા કરો.
 - 5 ટૂંકનોંધ લખો : વ્યષ્ટી (વ્યક્તિગત) અને સમષ્ટિનો સંતુલિત વિકાસ
 - 6 ટૂંકનોંધ લખો : વાસ્તવવાદ
 - 7 જૈન દર્શનના સંદર્ભમાં શિક્ષણની માન્યતા અને શિક્ષકને ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો.
 - 8 ટૂંકનોંધ લખો : મૂલ્ય મિમાંસા
- 3 નીચે આપેલા 10 પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ 05 પ્રશ્નોના ઉત્તર વિગતે આપો. 40
- 1 વ્યવહારવાદના સંદર્ભમાં નીચેના મુદ્દાઓને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
 - શિક્ષણની સંકલ્પના
 - હેતુ
 - શિક્ષણ પદ્ધતિ

- 2 ભગવદ ગીતાના સંદર્ભમાં અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ મુદ્દાઓની ચર્ચા કરો.
- 3 સ્વામી વિવેકાનંદે આપેલ શિક્ષણની સંકલ્પના, હેતુઓ અને શિક્ષણ પદ્ધતિઓની ચર્ચા કરો.
- 4 શ્રી અરવિંદ, સ્વામી વિવેકાનંદ અને મહાત્મા ગાંધીના મૂલ્ય શિક્ષણ વિષયક વિચારો જણાવો.
- 5 વિગતે સમજાવો : મહાત્મા ગાંધીનું અભ્યાસક્રમમાં સમાવિષ્ટ શિક્ષણ દર્શન
- 6 મહર્ષિ પતંજલિની અષ્ટાંગ યોગ વિધાને વિગતે વર્ણવો.
- 7 પંચકોષિય શિક્ષણ પ્રણાલીની ઉદાહરણ સાથે ચર્ચા કરો.
- 8 તત્ત્વ મિમાંસા અને જ્ઞાન મિમાંસાની તુલના કરો.
- 9 વિગતે સમજાવો : આદર્શવાદ
- 10 ચૈતન્યના સંદર્ભમાં જ્ઞાન સર્જનની પ્રણાલીની વિગતે ચર્ચા કરો.

ENGLISH VERSION

- 1 **Answer any 05 of the following given 10 questions of in brief.** 10
 - 1 Explain the etymology and meaning of word of parmatma.
 - 2 Clarify the concept of idealism.
 - 3 Present the central idea of the Upanishads.
 - 4 State any one of the teaching methods mentioned by Shri Aurbindo.
 - 5 Give the meaning of Indian AkhandMandlakar development.
 - 6 Make a list of the objectives of education according to realism.
 - 7 Explain the concept of education according to naturalism.
 - 8 State the central idea of Jain philosophy.
 - 9 Explain the concept of education in the opinion of Shri Aurbindo.
 - 10 State the educational implications of EkatomTatva.
- 2 **Answer any 04 of the following given 08 questions.** 20
 - 1 Write a short note: Karma Theory
 - 2 Discuss the objectives and methods of teaching given by naturalism.
 - 3 Discuss the belief of education and usefulness to the teacher in the context of the Upanishads.
 - 4 Discuss the objectives and value education given by Shri Arvind.
 - 5 Write a short note: Individual and Universal Balanced development
 - 6 Write a short note: Realism
 - 7 Discuss the belief of education and its usefulness to the teacher in the context of Jain philosophy.
 - 8 Write a short note: Axiology
- 3 **Answer any 05 of the following given 10 questions in detail.** 40
 - 1 Explain the following points in the context of pragmatism with examples.
 - Concept of Education
 - Objectives
 - Teaching Method
 - 2 Discuss the topics covered in the syllabus in the context of Bhagwad Gita.
 - 3 Discuss the concept of education, objectives and teaching methods given by Swami Vivekananda.

- 4 Explain the value education ideas of Shri Arvind, Swami Vivekananda and Mahatma Gandhi.
 - 5 Explain in detail: Mahatma Gandhi's education philosophy included in the curriculum
 - 6 Describe in detail Maharishi Patanjali's Ashtanga Yoga Vidhana.
 - 7 Discuss the Panchkoshiya education system with example.
 - 8 Compare Metaphysics and epistemology.
 - 9 Explain in detail: Idealism
 - 10 Discuss in detail the knowledge generation process in the context of Chaitanya.
-